

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΟΔΗΓΙΕΣ - ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Επιμέλεια: Παναγιώτης Αλιάνης
Κοινωνικός Λειτουργός

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση μετά την Συνθήκη του Μάαστριχτ εισέρχεται σε μια περίοδο πολιτικών και οικονομικών ανακατατάξεων με έντονες επιπτώσεις στην κοινωνική πολιτική.

Η μεταβαλλόμενη κοινωνικοοικονομική κατάσταση απεικονίζεται με σοβαρά νομικά, διαδικαστικά και άλλα σχετικά προβλήματα, όπως και με τα σοβαρά προβλήματα ανεργίας και την έξαρση διαφόρων σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων.

Οι νέες συνθήκες που αφορούν την ενιαία αγορά, την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα, την απασχόληση και γενικότερα τις διαδικασίες και τις δράσεις για την ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιέχονται στο σχέδιο των εισηγήσεων του Λευκού Βιβλίου. Το Λευκό Βιβλίο αποτελεί τη βάση συζήτησης των ενδιαφερομένων μερών και των κοινωνικών εταίρων σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο.

Η Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική εισέρχεται σε κρίσιμη καμπή, δεδομένου ότι το υφιστάμενο πρόγραμμα κοινωνικής δράσης πλησιάζει το φυσικό τέλος και οι νέες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες θα προκαλέσουν επιπτώσεις στην κοινωνική πολιτική.

Η έγκαιρη παρέμβαση των ενδιαφερομένων για την ανάπτυξη της μελλοντικής κοινωνικής πολιτικής συντελεί στην ανάπτυξη διαλόγου ώστε να εξεταστούν οι διάφορες επιλογές και να διαμορφωθούν σε συμβουλευτικό κείμενο για την κατάρτιση των τελικών κειμένων του Λευκού Βιβλίου.

Η Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνεργασία με τους ενδιαφερομένους και τους κοινωνικούς εταίρους (150 εισηγήσεις) διαμόρφωσε ένα σχέδιο εισηγήσεων που δημοσιεύθηκε με την επιμέλεια του Επιτρόπου κ. Flynn και τον Τίτλο Πράσινο Βιβλίο* για να αποτελέσει τη βάση συζήτησης μεταξύ των κρατών μελών και άλλων ενδιαφερομένων.

Στο μέρος I του Πράσινου Βιβλίου παρουσιάζονται τα μέχρι σήμερα επιτεύγματα της Κοινότητας στον κοινωνικό τομέα. Στο μέρος II εξετάζονται οι κοινωνικές προκλήσεις που τώρα πια αντιμετωπίζουμε όλοι. Εξετάζονται δηλαδή οι κίνδυνοι της φθίνουσας κοινωνικής συνοχής στην Ευρώπη και οι κίνδυνοι που απειλούν τους σημαντικούς κοινούς στόχους, όπως η κοινωνική προστασία, η αλληλεγγύη και τα υψηλά

* Το Πράσινο Βιβλίο έχει δημοσιευθεί στα Ελληνικά και διατίθεται στα γραφεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Αθήνα, Β. Σοφίας 2, Σύσταγμα και στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L-2985 LUXEMBOURG. Αντίγραφο διαθέτει ο ΣΚΛΕ και τα Τοπικά Τμήματα.

επίπεδα απασχόλησης. Απαιτείται νέα μεσοπρόθεσμη στρατηγική η οποία θα συγκεντρώσει τις οικονομικές και τις κοινωνικές πολιτικές σε μια εταιρική σχέση και δεν θα τις οδηγήσει σε σύγκρουση μεταξύ τους. Μόνο με τον τρόπο αυτό θα αποκατασταθεί η διαρκής και βιώσιμη ανάπτυξη, η κοινωνική αλληλεγγύη και η δημόσια εμπιστοσύνη. Αναγνωρίζεται ότι τα ευρωπαϊκά συστήματα παραγωγής πρέπει να βασίζονται στις νέες τεχνολογίες. Δεν μπορεί να υπάρξει κοινωνική πρόοδος χωρίς τη δημιουργία πλούτου. Ωστόσο, πρέπει επίσης να αναγνωριστεί ότι οι συνεπείς διαρθρωτικές αλλαγές θα έχουν ένταση της απασχόλησης, οι συνθήκες εργασίας και διαβίωσης, η ποιότητα ζωής και η ανάπτυξη των εργασιακών σχέσεων. Το μέρος III πραγματεύεται τις πιθανές αντιδράσεις της Ένωσης έναντι των προκλήσεων αυτών τόσο όσον αφορά αυτό που επιθυμούν τα κράτη μέλη όσο και αυτό που η Κοινότητα προσπαθεί να επιτύχει. Στο μέρος IV διατυπώνεται ένα συνοπτικό συμπέρασμα. Στο μέρος V συγκεντρώνονται τα 65 ερωτήματα που τίθενται σε διάφορα μέρη του Πράσινου Βιβλίου. Αυτά θα αποτελέσουν και το επίκεντρο της συζήτησης που θα ακολουθήσει με όλους τους ενδιαφερόμενους.

Παρ' όλες τις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, σημειώθηκε βραδύτερη πρόοδος όσον αφορά τις κοινωνικές πτυχές της ενιαίας αγοράς απ' ότι τους οικονομικούς τομείς.

Η λήψη αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία καθυστέρησε τις αλλαγές για την κοινωνική νομοθεσία.

Οι οικονομικές ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών επιφέρουν αντίστοιχες κοινωνικές ανισότητες στη διαμόρφωση ενιαίου κοινωνικού χώρου.

Η εθνική κοινωνική πολιτική των κρατών μελών δυσκολεύεται να εναρμονισθεί και οι δράσεις που αναπτύσσονται από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα δεν οδηγούν στα επιθυμητά αποτελέσματα.

Η έντονη δραστηριοποίηση και παρέμβαση των ενδιαφερομένων στην διαμόρφωση της κοινωνικής πολιτικής σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο είναι επιβεβλημένη και αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τις μελλοντικές εξελίξεις.

Σε αυτή τη δραστηριοποίηση οι επιστημονικοί, επαγγελματικοί και κοινωνικοί συλλογικοί φορείς καλούνται να ανταποκριθούν εκφράζοντας τους αντίστοιχους χώρους που εκπροσωπούν.

Παρατίθεται ενδεικτικός κατάλογος με οδηγίες, κανονισμούς, συστάσεις και προγράμματα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για χρήση από τους ενδιαφερομένους φορείς στη δράση τους, όπως και για ενημέρωση κάθε ενδιαφερομένου στην επιστημονική και επαγγελματική του δραστηριοποίηση. Το υλικό προέρχεται από κοινοτικά έντυπα.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Δεκέμβριο του 1989, ενέκρινε τον κοινοτικό χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Ο χάρτης των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων, που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο το 1989, διατυπώνει δώδεκα βασικές αρχές:

- 1.** το δικαίωμα εργασίας στη χώρα της Κοινότητας που επιλέγει κάθε εργαζόμενος·
- 2.** το δικαίωμα στη δίκαιη αμοιβή·
- 3.** το δικαίωμα στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας·
- 4.** το δικαίωμα στην κοινωνική προστασία στα πλαίσια των ισχυόντων εθνικών συστημάτων·
- 5.** το δικαίωμα στην ελευθερία του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι·
- 6.** το δικαίωμα στην επαγγελματική κατάρτιση·
- 7.** το δικαίωμα στην ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών·
- 8.** το δικαίωμα των εργαζομένων στην πληροφόρηση, διαβούλευση και συμμετοχή·
- 9.** το δικαίωμα στην προστασία της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία·
- 10.** την προστασία των παιδιών και των εφήβων·
- 11.** τη διασφάλιση των ελάχιστων όρων διαβίωσης για τους ηλικιωμένους·
- 12.** τη βελτιωμένη κοινωνική και επαγγελματική ένταξη των μειονεκτούντων ατόμων.

ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

Ι. Κυκλοφορία των εργαζομένων

ΟΔΗΓΙΕΣ

– **Οδηγία 68/360/ΕΟΚ** του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 1969 περί καταργήσεως των περιορισμών στη διακίνηση και στη διαμονή των εργαζομένων των Κρατών μελών και των οικογενειών τους στο εσωτερικό της Κοινότητας. ΕΕ L 257 της 19/10/68 σ. 13.

– **Οδηγία 64/221/ΕΟΚ** του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1964 περί του συντονισμού των ειδικών μέτρων για τη διακίνηση και τη διαμονή αλλοδαπών, τα οποία δικαιολογούνται για λόγους δημόσιας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας ή δημοσίας υγείας. ΕΕ ΑΡΙΘ. 56 της 04/04/64 σ. 850.

– **Οδηγία 72/194/ΕΟΚ** του Συμβουλίου της 18ης Μαΐου 1972 περί επεκτάσεως, στους εργαζομένους που ασκούν το δικαίωμα παραμονής στην επικράτεια Κράτους μέλους μετά την άσκηση σ' αυτό ορισμένης εργασίας, του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας της 25ης Φεβρουαρίου 1964 περί του συντονισμού των ειδικών μέτρων για τη διακίνηση και διαμονή αλλοδαπών, τα οποία δικαιολογούνται για λόγους δημόσιας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας και δημοσίας υγείας. ΕΕ L 121 της 26/05/72 σ. 32.

– **Οδηγία της 25ης Μαρτίου 1962** περί της ελεύθερας προσβάσεως σε θέσεις ειδικευμένου προσωπικού στον πυρηνικό τομέα. ΕΕ L 057 της 09/07/62 σ. 1650.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

– **Κανονισμός 1612/68/ΕΟΚ** του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 1968 περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Κοινότητας ΕΕ L 257 της 19/10/68 σ. 2

– **Κανονισμός 312/76/ΕΟΚ** του Συμβουλίου της 9ης Φεβρουαρίου 1976 περί τροποποιήσεως των διατάξεων περί των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, που περιλαμβάνονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων εντός της Κοινότητας. ΕΕ L 039 της 14/02/76 σ. 2.

– **Κανονισμός 2434/92/ΕΟΚ** του Συμβουλίου της 27ης Ιουλίου 1992 για την τροποποίηση του δεύτερου μέρους του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Κοινότητας. ΕΕ L 245 της 26/08/92 σ. 1.

– **Κανονισμός 1251/70/ΕΟΚ** της Επιτροπής της 29ης Ιουνίου 1970 περί του δικαιώματος των εργαζομένων να παραμένουν στην επικράτεια Κράτους μέλους μετά την άσκηση σ' αυτό ορισμένης εργασίας. ΕΕ L 142 της 30/06/70 σ. 24.

– **Κανονισμός 311/76/ΕΟΚ** του Συμβουλίου της 9ης Φεβρουαρίου 1976 περί τηρήσεως στατιστικών για τους αλλοδαπούς εργαζόμενους. ΕΕ L 39 της 14/02/76 σ. 1.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

– **Σύσταση της Επιτροπής** προς τα Κράτη μέλη, όσον αφορά τη δραστηριότητα των κοινοτικών υπηρεσιών έναντι των εργαζομένων που διακινούνται εντός της Κοινότητας. ΕΕ 75 της 16/08/62 σ. 2118

– **Σύσταση 65/379/ΕΟΚ** της Επιτροπής της 7ης Ιουλίου 1965 προς τα Κράτη μέλη όσον αφορά την κατοικία των εργαζομένων και των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας. ΕΕ 137 της 27/07/65 σ. 2293.

ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Ψήφισμα του Συμβουλίου της 9ης Φεβρουαρίου 1976 περί προγράμματος δράσεως υπέρ των διακινουμένων εργαζομένων και των μελών της οικογενείας τους. ΕΕ C 34 της 14/02/76 σ. 2.

Διακήρυξη κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. ΕΕ C 158 της 25/06/86 σ. 1.

Ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνεληθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 1990 σχετικά με την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. ΕΕ C 157 της 27/06/90 σ. 1.

Δήλωση 64/305/ΕΟΚ της 25ης Μαρτίου 1964 των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των Κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου, για το θέμα των προσφύγων. ΕΕ 78 της 22/05/64 σ. 1225.

Απόφαση 88/384/ΕΟΚ της Επιτροπής της 8ης Ιουνίου 1988 για την καθιέρωση διαδικασίας προηγούμενης ανακοίνωσης και συνεννόησης σχετικά με τις μεταναστευτικές πολιτικές έναντι των τρίτων χωρών. ΕΕ L 183 της 14/07/88 σ. 35.

Ψήφισμα του Συμβουλίου της 16ης Ιουλίου 1985 σχετικά με τις κατευθύνσεις μιας κοινοτικής μεταναστευτικής πολιτικής. ΕΕ C 186 της 26/07/85 σ. 3.

II. Κοινωνική ασφάλιση των διακινούμενων εργαζομένων

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

– **Κανονισμός 1408/71/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 14ης Ιουνίου 1971 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας. ΕΕ L 149 της 05/07/71 σ. 2

– **Κανονισμός 574/72/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 21ης Μαρτίου 1972 περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας. ΕΕ L 74 της 27/03/72 σ. 1.

ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΟΔΗΓΙΕΣ

- **Οδηγία 75/117/ΕΟΚ** του Συμβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 1975 περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών που αφορούν την εφαρμογή της αρχής της ισότητας των αμοιβών μεταξύ εργαζομένων ανδρών και γυναικών. ΕΕ L 045 της 19/02/75 σ. 19.
- **Οδηγία 76/207/ΕΟΚ** του Συμβουλίου της 9ης Φεβρουαρίου 1976 περί της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ανδρών και γυναικών, όσον αφορά την πρόσβαση σε απασχόληση, την επαγγελματική εκπαίδευση και προώθηση και τις συνθήκες εργασίας. ΕΕ L 39 της 14/02/76 σ. 40.
- **Οδηγία 79/7/ΕΟΚ** του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1978 περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης. ΕΕ L 6 της 10/01/79 σ. 24.
- **Οδηγία 86/378/ΕΟΚ** του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 1986 για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στα επαγγελματικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης. ΕΕ L 225 της 12/08/86 σ. 40.
- **Οδηγία 86/613/ΕΟΚ** του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 1986 σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών που ασκούν ανεξάρτητη δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένης της γεωργικής, καθώς και για την προστασία της μητρότητας. ΕΕ L 359 της 19/12/86 σ. 56.
- **Οδηγία 92/85/ΕΟΚ** του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 1992 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων που αποβλέπουν στη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώιδων και γαλουχουσών εργαζομένων (δέκατη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16) παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ). ΕΕ L 348 της 28/11/92 σ. 1.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

- **Ψήφισμα του Συμβουλίου** της 12ης Ιουλίου 1982 σχετικά με την προώθηση της ισότητας ευκαιριών για τις γυναίκες. ΕΕ C 186 της 21/07/82 σ. 3.
- **Ψήφισμα 84/C 161/02 του Συμβουλίου** της 7ης Ιουνίου 1984 σχετικά με τις δράσεις για την καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών. ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΑΡΙΘ. C 161 της 21/06/84 σ. 4.
- **Ψήφισμα 85/C 166/01 του Συμβουλίου** και των Υπουργών Παιδείας συνεληθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 3ης Ιουνίου 1985 που αφορά πρόγραμμα δράσης για την ισότητα των ευκαιριών των κοριτσιών και των αγοριών στον τομέα της εκπαίδευσης. ΕΕ C 166 της 05/07/85 σ. 1.
- **Ψήφισμα 861C/203/02 του Συμβουλίου** της 24ης Ιουλίου 1986 σχετικά με την προώθηση της ισότητας ευκαιριών για τις γυναίκες. ΕΕC 203 της 12/08/86 σ.2

– **Ψήφισμα 88/C 333/01 του Συμβουλίου** της 16ης Δεκεμβρίου 1988 σχετικά με την επαγγελματική επανένταξη και την όψιμη επαγγελματική ένταξη των γυναικών (88/C333/01). ΕΕ C 333 της 28/12/88 σ. 1.

– **Ψήφισμα 90/C 157/02 του Συμβουλίου** της 29ης Μαΐου 1990 για την προστασία της αξιοπρέπειας των γυναικών και των ανδρών στην εργασία. ΕΕ C 157 της 27/06/90 σ. 3.

– **Ψήφισμα 91/C 142/01 του Συμβουλίου** της 21ης Μαΐου 1991 σχετικά με το τρίτο μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα κοινοτικής δράσης για την ισότητα ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών (1991-1995). ΕΕ C 142 της 31/05/91 σ. 1.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

– **Σύσταση 87/567/ΕΟΚ της Επιτροπής** της 24ης Νοεμβρίου 1987 για την επαγγελματική κατάρτιση των γυναικών. ΕΕ L 342 της 04/12/87 σ. 35.

– **Σύσταση 92/131/ΕΟΚ της Επιτροπής** της 27ης Νοεμβρίου 1991 για την προστασία της αξιοπρέπειας γυναικών και ανδρών κατά την εργασία. ΕΕ L 49 της 24/02/92 σ. 1.

– **Σύσταση 84/635/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 13ης Δεκεμβρίου 1984 σχετικά με την προώθηση θετικών δράσεων υπέρ των γυναικών. ΕΕ L 331 της 19/12/84 σ. 34.

– **Σύσταση 92/241/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 31ης Μαρτίου 1992 σχετικά με τη φύλαξη των παιδιών. ΕΕ L 123 της 08/05/92 σ. 16.

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ι. Εργατική νομοθεσία και συνθήκες εργασίας

ΟΔΗΓΙΕΣ

– **Οδηγία 75/129/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 17ης Φεβρουαρίου 1975 περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών που αφορούν τις ομαδικές απολύσεις. ΕΕ L 48 της 22/02/75 σ. 29.

– **Οδηγία 92/56/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 24ης Ιουνίου 1992 η οποία τροποποιεί την οδηγία 75/129/ΕΟΚ περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών που αφορούν τις ομαδικές απολύσεις. ΕΕ L 245 της 26/08/92 σ. 3.

– **Οδηγία 77/187/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 14ης Φεβρουαρίου 1977 περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών σχετικά με την διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεων επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων. ΕΕ L 61 της 05/33/77 σ. 26.

– **Οδηγία 80/987/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 20ής Οκτωβρίου 1980 περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών σχετικά με την προστασία των μισθωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη. ΕΕ L 283 της 20/10/80 σ. 23.

– **Οδηγία 91/533/ΕΟΚ του Συμβουλίου**, της 14ης Οκτωβρίου 1991, σχετικά με την υποχρέωση του εργοδότη να ενημερώνει τον εργαζόμενο για τους όρους που διέπουν τη σύμβαση ή τη σχέση εργασίας. ΕΕ L 288 της 18/10/91 σ. 32.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

- **Σύσταση 75/457/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 22ας Ιουλίου 1975 περί της αρχής της εβδομάδος των 40 ωρών και της αρχής των τεσσάρων εβδομάδων ετησίας άδειας μετ' αποδοχών. ΕΕ L 199 της 30/07/75 σ. 32.
- **Σύσταση 82/857/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 10ης Δεκεμβρίου 1982 σχετικά με τις αρχές μιας κοινοτικής πολιτικής όσον αφορά την ηλικία συνταξιοδότησης. ΕΕ L 357 της 18/12/82 σ. 27.
- **Σύσταση 92/433/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 27ης Ιουλίου 1992 σχετικά με την προώθηση της συμμετοχής των εργαζομένων στα κέρδη και στα αποτελέσματα των επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο). ΕΕ L 45 ΤΗ 26/08/92 σ. 53.
- **Σύσταση 67/125/ΕΟΚ της Επιτροπής** της 31ης Ιανουαρίου 1967 προς τα Κράτη μέλη περί της προστασίας των νέων στην εργασία ΕΕ ΑΡΙΘ. 25 της 13/02/67 σ. 405.

ΨΗΦΙΣΜΑ

- **Ψήφισμα του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1979** περί ρυθμίσεως του χρόνου εργασίας. ΕΕ C 002 της 04/01/80 σ. 1.

II. Υγεία και ασφάλεια κατά την εργασία

ΟΔΗΓΙΕΣ

- **Οδηγία 78/610/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 29ης Ιουνίου 1978 περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των Κρατών μελών, οι οποίες αφορούν στην υγειονομική προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται στο μονομερές βινυλοχλωρίδιο. ΕΕ L 197 της 22/07/78 σ. 12
- **Οδηγία 80/1107/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 27ης Νοεμβρίου 1980 περί προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους που παρουσιάζονται συνεπεία εκθέσεώς τους, κατά τη διάρκεια της εργασίας, σε χημικά, φυσικά ή βιολογικά μέσα. ΕΕ L 327 της 03/12/80 σ. 8
- **Οδηγία 91/322/ΕΟΚ της Επιτροπής** της 29ης Μαΐου 1991 περί καθορισμού ενδεικτικών οριακών τιμών μέσω της εφαρμογής της οδηγίας 80/1107/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους που παρουσιάζονται συνεπεία εκθέσεώς τους κατά τη διάρκεια της εργασίας, σε χημικά, φυσικά ή βιολογικά μέσα. ΕΕ L 177 της 05/07/91 σ. 22
- **Οδηγία 82/130/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 15ης Φεβρουαρίου 1982 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των Κρατών μελών επί του ηλεκτρολογικού υλικού που χρησιμοποιείται σε εκρηκτικό περιβάλλον ορυχείων με εύφλεκτα αέρια. ΕΕ L 059 της 02/03/82 σ. 10
- **Οδηγία 86/188/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 12ης Μαΐου 1986 σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους στο θόρυβο κατά την εργασία. ΕΕ L 137 της 24/05/86 σ. 28

– **Απόφαση 88/383/ΕΟΚ της Επιτροπής** της 24ης Φεβρουαρίου 1988 που προβλέπει τη βελτίωση της πληροφόρησης στον τομέα της ασφάλειας, της υγιεινής και της υγείας στους χώρους εργασίας. ΕΕ L 183 της 14/07/88 σ. 34

– **Οδηγία 88/364/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 9ης Ιουνίου 1988 για την προστασία των εργαζομένων με την απαγόρευση ορισμένων ειδικών παραγόντων ή/και ορισμένων δραστηριοτήτων (τέταρτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 8 της οδηγίας 80/1107/ΕΟΚ). ΕΕ L 179 της 09/07/88 σ. 44

– **Οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 12ης Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία. ΕΕ L 183 της 29/06/89 σ. 1

– **Οδηγία 89/654/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας (Πρώτη ειδική οδηγία για την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ). ΕΕ L 393 της 30/12/89 σ. 1

– **Οδηγία 89/655/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους (Δεύτερη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ). ΕΕ L 393 της 30/12/89 σ. 13

– **Οδηγία 89/656/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία (Τρίτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ). ΕΕ L 393 της 30/12/89 σ. 18

– **Οδηγία 90/269/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 29ης Μαΐου 1990 σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας κατά τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων που συνεπάγεται κινδύνους ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων (τέταρτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ). ΕΕ L 156 της 21/06/90 σ. 9

– **Οδηγία 90/270/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 29ης Μαΐου 1990 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης (πέμπτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ). ΕΕ L 156 της 21/06/90 σ. 14

– **Οδηγία 90/394/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 28ης Ιουνίου 1990 σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία (έκτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ). ΕΕ L 196 της 26/07/90 σ. 1

– **Οδηγία 90/679/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 26ης Νοεμβρίου 1990 για την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία (έβδομη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ). ΕΕ L 374 της 31/12/90 σ. 1

– **Οδηγία 92/57/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 24ης Ιουνίου 1992 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια (όγδοη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ). ΕΕ L 245 της 26/08/92 σ. 6

– **Οδηγία 92/58/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 24ης Ιουνίου 1992 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τη σήμανση ασφαλείας ή/και υγείας στην εργασία (ένατη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ). ΕΕ L 245 ΤΗ 26/08/92 σ. 23

– **Οδηγία 92/91/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 3ης Νοεμβρίου 1992 περί των ελαχίστων προδιαγραφών για τη βελτίωση της προστασίας της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων στις υπαίθριες ή υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες (δωδέκατη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ). ΕΕ L 404 της 31/12/92 σ. 10

– **Οδηγία 91/383/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 25ης Ιουνίου 1991 για τη συμπλήρωση των μέτρων που αποσκοπούν στο να προαγάγουν τη βελτίωση της ασφαλείας και της υγείας κατά την εργασία των εργαζομένων με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου ή με σχέση πρόσκαιρης εργασίας. ΕΕ L 206 της 29/07/91 σ. 19

– **Οδηγία 92/29/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 31ης Μαρτίου 1992 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για την προώθηση βελτιωμένης ιατρικής περίθαλψης στα πλοία. ΕΕ L 113 της 30/04/92 σ. 13

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

– **Σύσταση 66/462/ΕΟΚ της Επιτροπής** της 20ής Ιουλίου 1966 προς τα Κράτη μέλη περί των όρων αποζημιώσεως των θυμάτων επαγγελματικών ασθενειών. ΕΕ 147 της 09/08/66 σ. 2969

– **Σύσταση 90/326/ΕΟΚ της Επιτροπής** της 22ας Μαΐου 1990 σχετικά με την έκδοση ευρωπαϊκού καταλόγου των επαγγελματικών ασθενειών. ΕΕ L 160 της 26/06/90 σ. 39

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

– **Κανονισμός (ΕΟΚ) 2081/93 του Συμβουλίου** της 20ής Ιουλίου 1993 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 2052/88 για την αποστολή των διαρθρωτικών ταμείων, την αποτελεσματικότητά τους και το συντονισμό των παρεμβάσεών τους μεταξύ τους, καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των λοιπών υφισταμένων χρηματοδοτικών οργάνων. ΕΕ L 193 της 31/07/93 σ. 5

– **Κανονισμός (ΕΟΚ) 2082/93 του Συμβουλίου** της 20ής Ιουλίου 1993 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 4253/88 για τις διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 2052/88 όσον αφορά το συντονισμό των παρεμβάσεων των διαφόρων διαρθρωτικών ταμείων μεταξύ τους καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των λοιπών υφισταμένων χρηματοδοτικών οργάνων. ΕΕ L 193 της 31/07/93 σ. 20

– **Κανονισμός (ΕΟΚ) 2084/93 του Συμβουλίου** της 20ής Ιουλίου 1993 για την τροποποίηση του

κανονισμού (ΕΟΚ) 4255/88 για διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 2052/88 όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. ΕΕ L 193 της 31/07/93 σ. 39.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

I. Ζητήματα που έχουν σχέση με τον καπνό

– **Οδηγία 89/622/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 13ης Νοεμβρίου 1989 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των Κρατών μελών σχετικά με τη σήμανση των προϊόντων καπνού. ΕΕ L 359 της 08/12/89 σ. 1

– **Οδηγία 90/239/ΕΟΚ του Συμβουλίου** της 17ης Μαΐου 1990 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με τη μέγιστη περιεκτικότητα των τσιγάρων σε πίσσα. ΕΕ L 137 της 30/05/90 σ. 36

II. Καρκίνος

Ψήφισμα 86/723/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των Αντιπροσώπων των Κυβερνήσεων των Κρατών μελών συνεληθέντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 1986 σχετικά με ένα πρόγραμμα δράσης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά του καρκίνου. ΕΕ C 184 της 23/07/86 σ. 19

Απόφαση 90/238 Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των Κρατών μελών, συνεληθέντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1990 για την ανάληψη σχεδίου προγράμματος δράσης 1990-1994 στα πλαίσια του προγράμματος “Η Ευρώπη κατά του καρκίνου”. ΕΕ L 137 της 30/05/90 σ. 31

Σύσταση 89/601/ΕΟΚ της Επιτροπής της 8ης Νοεμβρίου 1989 σχετικά με την κατάρτιση του προσωπικού υγείας σε θέματα καρκίνου. ΕΕ L 346 της 27/11/89 σ. 1

III. AIDS

Ψήφισμα των Αντιπροσώπων των Κυβερνήσεων των Κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων συνεληθέντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 1986 σχετικά με το σύνδρομο επίκτητης ανοσιολογικής ανεπάρκειας ΕΕ C184 της 23/07/86 σ. 21

Συμπεράσματα 89/203/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των υπουργών υγείας των Κρατών μελών συνεληθέντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1988 σχετικά με το AIDS και το χώρο εργασίας. ΕΕ C 028 της 03/02/89 σ. 2

Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των Υπουργών Υγείας των Κρατών μελών που συνήλθαν στα πλαίσια του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1988 σχετικά με το AIDS και το χώρο εργασίας. ΕΕ C 028 της 03/02/89 σ. 2

Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των Υπουργών Υγείας των Κρατών μελών που συνήλθαν στα πλαίσια του Συμβουλίου της 16ης Μαΐου 1989 σχετικά με την πρόληψη του AIDS σε άτομα που παίρνουν ναρκωτικά παρεντερικώς. ΕΕ C 185 της 22/07/89 σ. 3

Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των Υπουργών Υγείας των Κρατών μελών που συνέρχονται στα πλαίσια του Συμβουλίου της 16ης Μαΐου 1989 σχετικά με την ευαισθητοποίηση του υγειονομικού προσωπικού. ΕΕ Ψ 185 της 22/07/89 σ. 6

Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των Υπουργών Υγείας των Κρατών μελών που συνέρχονται στα πλαίσια του Συμβουλίου της 16ης Μαΐου 1989 σχετικά με τη βελτίωση του γενικού συστήματος συλλογής επιδημιολογικών στοιχείων συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του νέου ορισμού του AIDS. ΕΕ C 185 της 22/07/89 σ. 7

Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των Υπουργών Υγείας των Κρατών μελών που συνέρχονται στα πλαίσια του Συμβουλίου της 16ης Μαΐου 1989 σχετικά με τις μελλοντικές δραστηριότητες πρόληψης και ελέγχου του AIDS σε κοινοτικό επίπεδο. ΕΕ C 185 της 22/07/89 σ. 8

Ψήφισμα 90/116/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των Υπουργών υγείας των Κρατών μελών, συνεληθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου στις 22 Δεκεμβρίου 1989 σχετικά με την καταπολέμηση του συνδρόμου επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας - (AIDS). ΕΕ C 010 της 16/01/90 σ. 3

Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των Υπουργών Υγείας που συνήλθαν στα πλαίσια του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1990 σχετικά με την παροχή υπηρεσιών ιατρικής και ψυχοκοινωνικής περίθαλψης σε σχέση με την επιδημία του AIDS.

Απόφαση 91/317/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των Υπουργών Υγείας των Κρατών μελών που συνήλθαν στα πλαίσια του Συμβουλίου της 4ης Ιουνίου 1991 για την έγκριση σχεδίου δράσης 1991 - 1993 στα πλαίσια του προγράμματος "Η Ευρώπη κατά του AIDS". ΕΕ L 175 της 04/07/91 σ. 26

Ψήφισμα του Συμβουλίου και των Υπουργών Υγείας των Κρατών μελών, συνεληθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 13ης Νοεμβρίου 1992 σχετικά με τον έλεγχο και την παρακολούθηση των μετατοδικών ασθενειών. ΕΕ C 326 της 11/12/92 σ. 1

IV. Ναρκωτικά

Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των Υπουργών Υγείας των Κρατών μελών, συνεληθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 13ης Νοεμβρίου 1992 που αφορούν τη δεύτερη έκθεση σχετικά με τη μείωση της ζήτησης ναρκωτικών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. ΕΕ C 326 της 11/12/92 σ. 3

Ψήφισμα 90/C329/02 του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των Κρατών μελών συνεληθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 3ης Δεκεμβρίου 1990 για μια κοινοτική δράση καταπολέμησης της φαρμακοδιέγερσης, συμπεριλαμβανομένης της κατάχρησης φαρμάκων, στον αθλητισμό ΕΕ αριθ. C 329 της 31.12.190

Δήλωση του Συμβουλίου και των Υπουργών Υγείας των Κρατών μελών που συνέρχονται στα πλαίσια του Συμβουλίου της 4ης Ιουνίου 1991 σχετικά με την καταπολέμηση της φαρμακοδιέγερσης, συμπεριλαμβανομένης της κατάχρησης φαρμάκων, στις αθλητικές δραστηριότητες ΕΕ C 170 της 29/06/91 σ. 1

Ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των Κρατών μελών, συνερχομένων

στα πλαίσια του Συμβουλίου σχετικά με τον κώδικα συμπεριφοράς για την καταπολέμηση της φαρμακοδιέγερσης στις αθλητικές δραστηριότητες. ΕΕ C 44 της 19/02/92 σ. 1

V. Διατροφή και υγεία

Ψήφισμα 90/C329/01 του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των Κρατών μελών, συνερχομένων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 3ης Δεκεμβρίου 1990, σχετικά με την κοινοτική δράση στον τομέα της διατροφής και της υγείας. ΕΕ C 329 της 31.12.1990

Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των Υπουργών Υγείας των Κρατών μελών συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 3ης Δεκεμβρίου 1990 σχετικά με τις καρδιαγγειακές παθήσεις στην Κοινότητα. ΕΕ C 329 της 31.12.1990

Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των Υπουργών Υγείας των Κρατών μελών, συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 1992 για τη διατροφή και την υγεία. ΕΕ C 148 της 12/06/92 σ. 2

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Απόφαση 70/532/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 1970 περί συστάσεως της Μόνιμης Επιτροπής Απασχολήσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. ΕΕ L 273 της 17/12/70 σ. 25

Ψήφισμα του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 1982 σχετικά με μια κοινοτική δράση για την καταπολέμηση της ανεργίας. ΕΕ C 186 της 21/07/82 σ. 1

Ψήφισμα του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 1986 σχετικά με πρόγραμμα δράσης για την προώθηση της απασχόλησης. ΕΕ C 340 της 31/12/86 σ. 2

Ψήφισμα 89/C 328/01 του Συμβουλίου και των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τη σύσταση Ομάδας Ευρωπαίων Παρατηρητών στον τομέα της απασχόλησης. ΕΕ C 328 της 30/12/89 σ. 1

ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Ψήφισμα του Συμβουλίου της 7ης Ιουνίου 1984 σχετικά με τη συμβολή των τοπικών πρωτοβουλιών δημιουργίας θέσεων απασχόλησης στην καταπολέμηση της ανεργίας. ΕΕ C 161 της 21/06/84 σ. 1

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Ψήφισμα του Συμβουλίου της 23ης Ιανουαρίου 1984, για την προώθηση της απασχόλησης των νέων. ΕΕ C 029 της 04/02/84 σ. 1

ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Ψήφισμα του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1984 για την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας. ΕΕ C 002 της 04/01/85 σ. 3

Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 1987 σχετικά με την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας. ΕΕ C 335 του 1987

Ψήφισμα του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 1990 σχετικά με δράση παροχής βοήθειας στους μακροχρόνια ανέργους. ΕΕ C 157 της 27/06/90 σ. 4

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ, ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Απόφαση 91/49/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 1990 σχετικά με κοινοτικές δράσεις υπέρ των ηλικιωμένων. ΕΕ L 028 της 02/02/91 σ. 29

Απόφαση 89/457/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 1989 για την καθιέρωση μακροπρόθεσμου προγράμματος κοινοτικής δράσης για την οικονομική και κοινωνική ένταξη των λιγότερο ευνοημένων κοινωνικών ομάδων. ΕΕ L 224 της 02/08/89 σ. 10

Σύσταση 92/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 27ης Ιουλίου 1992 για τη σύγκλιση των στόχων και των πολιτικών κοινωνικής προστασίας. ΕΕ L 245 της 26/08/92 σ. 49

Σύσταση 92/441/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 1992 σχετικά με τα κοινά κριτήρια που αφορούν την επάρκεια πόρων και παροχών στα συστήματα κοινωνικής προστασίας. ΕΕ L 245 της 26/08/92 σ. 46

Σύσταση 85/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 1985 για την κοινωνική προστασία των εθελοντικά εργαζομένων για την ανάπτυξη. ΕΕ L 163 της 22/06/85 σ. 48

Σύσταση 82/857/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 10ης Δεκεμβρίου 1982 σχετικά με τις αρχές μιας κοινοτικής πολιτικής όσον αφορά την ηλικία συνταξιοδότησης. ΕΕ L 357 της 18/12/82 σ. 27

Συμπεράσματα 89/C277/02 του Συμβουλίου και των Υπουργών των αρμοδίων για την Οικογένεια, συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1989 σχετικά με τις οικογενειακές πολιτικές. ΕΕ C 277 της 31/10/89 σ. 2

Ψήφισμα 89/C 277/01 του Συμβουλίου και των Υπουργών Κοινωνικών Υποθέσεων που συνέρχονται στα πλαίσια του Συμβουλίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1989 σχετικά με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. ΕΕ C 277 της 31/10/89 σ. 1

ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Σύσταση 86/379/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 1986 για την απασχόληση των μειονεκτούντων ατόμων στην Κοινότητα. ΕΕ L 225 της 12/08/86 σ. 43

Απόφαση 88/237/ΕΟΚ της Επιτροπής της 8ης Μαρτίου 1988 για την έγκριση προγράμματος γεωργικής ανάπτυξης των νησιών της Σκωτίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1402/86. ΕΕ L 105 της 26/04/88 σ. 23

Απόφαση 89/658/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1989 για τη συνέχιση της ανάπτυξης του συστήματος HANDYNET στο πλαίσιο του προγράμματος HELIOS. ΕΕ L 393 της 30/12/89 σ. 35

Ψήφισμα 90/C 162/02 του Συμβουλίου και των Υπουργών Παιδείας που συνέρχονται στα πλαίσια του Συμβουλίου της 31ης Μαΐου 1990 σχετικά με την ένταξη των μειονεκτούντων παιδιών και νέων στα κοινοτικά εκπαιδευτικά συστήματα. ΕΕ C 162 της 03/07/90 σ. 2

Απόφαση 93/136/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1993 για τη θέσπιση τρίτου κοινοτικού προγράμματος δράσης υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες (HELIOS II 1993-1996). ΕΕ L 056 της 09/03/93 σ. 30

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ, ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΑ

Ανθρώπινο δυναμικό, εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση, και νεολαία

COMETT

Πρόγραμμα συνεργασίας μεταξύ των πανεπιστημίων και των επιχειρήσεων όσον αφορά την κατάρτιση στον τομέα της τεχνολογίας

Το πρόγραμμα COMETT, το οποίο ξεκίνησε το 1986, σχεδιάστηκε ως το αντίστοιχο πρόγραμμα του ESPRIT R+D στον τομέα της εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης και αποσκοπεί στην επίτευξη μεγαλύτερης συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίου και βιομηχανίας, ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα της επαγγελματικής κατάρτισης για τις τεχνολογικές αλλαγές. Από το 1990 μπορούν να συμμετάσχουν στο COMETT και οι χώρες ΕΖΕΣ. Εκτέλεση του προϋπολογισμού ως το 1992 (σε εκατ. ECU): 206,6

***ERASMUS**

Πρόγραμμα δράσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με την κινητικότητα των σπουδαστών

Το πρόγραμμα ERASMUS, το οποίο θεσπίστηκε το 1987, αποσκοπεί στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίων, προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη αμοιβαία αναγνώριση τίτλων καθώς και να ενθαρρυνθεί πολύ μεγαλύτερη κινητικότητα σπουδαστών και προσωπικού μεταξύ ιδρυμάτων στο σύνολο της Κοινότητας. Η Επιτροπή έχει θέσει ως στόχο να επωφεληθεί του προγράμματος το 10% των σπουδαστών εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Από το 1992 μπορούν να συμμετάσχουν στο ERASMUS και οι χώρες ΕΖΕΣ.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού ως το 1992 (σε εκατ. ECU): 307,5

***EUROTECNET**

Πρόγραμμα δράσης για την προώθηση καινοτομιών στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης μετά τις τεχνολογικές αλλαγές στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα

Αφετηρία για το πρόγραμμα EUROTECNET ήταν το ψήφισμα του Συμβουλίου του 1983, με το οποίο θεσπίστηκε η πολιτική επαγγελματικής κατάρτισης για τη δεκαετία του 1980 - επίσημη μορφή έλαβε από το 1990, ύστερα από τριετή προπαρασκευαστική φάση, ως πρόγραμμα το οποίο αντιμετωπίζει τον αντίκτυπο των τεχνολογικών αλλαγών στα συστήματα απόκτησης επαγγελματικών προσόντων και στις μεθόδους επαγγελματικής κατάρτισης.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού ως το 1992 (σε εκατ. ECU): 7

***PETRA**

Πρόγραμμα δράσης για την επαγγελματική κατάρτιση των νέων και την προετοιμασία τους για τη ζωή του ενήλικου και την επαγγελματική ζωή.

Το πρόγραμμα αυτό, το οποίο ξεκίνησε το 1988, αποτελεί την άμεση συνέχεια του προηγούμενου Κοινοτικού Προγράμματος Δράσης περί της μετάβασης των νέων από το σχολείο στη ζωή του ενήλικου και την επαγγελματική ζωή, και σχεδιάστηκε προκειμένου να ληφθούν υπόψη ιδίως οι ανησυχίες λόγω της υψηλής ανεργίας με τον καθορισμό νέων προτύπων για την αρκή επαγγελματική κατάρτιση στην Κοινότητα.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού ως το 1992 (σε εκατ. ECU): 79,7

***Youth for Europe (Η νεολαία για την Ευρώπη)**

Πρόγραμμα δράσης για την προώθηση ανταλλαγών νέων στην Κοινότητα

Το πρόγραμμα "Youth for Europe" θεσπίστηκε επίσημα το 1988 προκειμένου να αποτελέσει το επίκεντρο μιας σειράς πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στην παροχή κινήτρων για εξωσχολικές ανταλλαγές μεταξύ νέων και έχει την αφετηρία του στην έκθεση Adonino για μία Ευρώπη των λαών, η οποία εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 1985.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού ως το 1992 (σε εκατ. ECU): 32,3

***IRIS**

Ευρωπαϊκό δίκτυο προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης για τις γυναίκες

Το πρόγραμμα IRIS, το οποίο ξεκίνησε το 1988, έχει την αφετηρία του στη σύσταση του Συμβουλίου του 1987 που αφορά την πρόσβαση των γυναικών στην επαγγελματική κατάρτιση και βάσει της οποίας δημιουργήθηκε ένα ευρωπαϊκό δίκτυο για την υποστήριξη των καινοτομιών στην επαγγελματική κατάρτιση με στόχο την αποτελεσματικότερη συμμετοχή των γυναικών.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού ως το 1992 (σε εκατ. ECU): 0,75

***LINGUA**

Πρόγραμμα δράσης για την προώθηση της κατάρτισης στις ξένες γλώσσες στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα

Το πρόγραμμα LINGUA ξεκίνησε το 1990 και το ενδιαφέρον του συγκεντρώνεται στη συνεχώς αυξανόμενη ανησυχία σχετικά με την αχίλλειο πτέρνα τόσων κοινοτικών προσπάθειών, δηλαδή στην ανάγκη να έχουν περισσότεροι πολίτες τη δυνατότητα να επικοινωνούν σε τουλάχιστον δύο άλλες γλώσσες εκτός της μητρικής τους.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού ως το 1992 (σε εκατ. ECU): 68,8

***TEMPUS**

Διευρωπαϊκό πρόγραμμα κινητικότητας για σπουδαστές πανεπιστημίων

Το πρόγραμμα αυτό ξεκίνησε επίσης το 1990 και αποσκοπεί στην υποστήριξη μετασχηματισμού των συστημάτων ανώτατης παιδείας στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος PHARE, το οποίο θεσπίστηκε από την Κοινότητα προκειμένου να ενισχυθεί η οικονομική και κοινωνική αναδιάρθρωση των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού ως το 1992 (σε εκατ. ECU): 194

***FORCE**

Πρόγραμμα δράσης για την ανάπτυξη της συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα

Το πρόγραμμα FORCE ξεκίνησε το 1991 και οι προσπάθειές του επικεντρώνονται στην ανάπτυξη πολιτικής, στην εισαγωγή καινοτομιών και στην ανταλλαγή εμπειριών όσον αφορά τη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού ως το 1992 (σε εκατ. ECU): 31,3

***EURYDICE**

Δίκτυο πληροφόρησης για την παιδεία στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα

Το πρόγραμμα EURYDICE δημιουργήθηκε το 1976, λειτουργεί από το 1980 και επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα εκπαιδευτικά συστήματα και τις εκπαιδευτικές πολιτικές στην Κοινότητα και υποστηρίζει την κοινοτική συνεργασία στον τομέα της παιδείας. Με μία Ευρωπαϊκή Μονάδα στις Βρυξέλλες και εθνικές Μονάδες σε κάθε Κράτος μέλος, το δίκτυο διεξάγει έρευνες και εκπονεί συγκριτικές αναλύσεις και διαδίδει πληροφορίες στο σύνολο της Κοινότητας.

Για την περίοδο 1995-1998 προτείνεται ο εξορθολογισμός όλων των προγραμμάτων που υπάρχουν στο πλαίσιο της Task Force με βάση δύο κύριες κατευθύνσεις δράσης: ενέργειες που αφορούν πανεπιστήμια / ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα και σχολεία, και ενέργειες που αφορούν την επαγγελματική κατάρτιση και τα επαγγελματικά προσόντα.

Εργασιακές σχέσεις και κοινωνικός διάλογος

*** Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο εργασιακών σχέσεων**

Το Παρατηρητήριο εντοπίζει και καταγράφει τις σημαντικότερες περιπτώσεις συλλογικών διαπραγματεύσεων και συμφωνιών στα Κράτη μέλη. Οι πληροφορίες αυτές υφίστανται επεξεργασία και ανάλυση και δημοσιεύονται από την κεντρική βάση δεδομένων στις Βρυξέλλες. Το Παρατηρητήριο παρέχει επίσης σε τακτά διαστήματα γενικά αλλά και εξειδικευμένα δεδομένα και στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις εργασιακές σχέσεις.

Απασχόληση και αγορά εργασίας

ΤΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

περιλάμβανε τέσσερα δίκτυα ανταποκριτών και τις αντίστοιχες δημοσιεύσεις τους:

***MISEP** - Σύστημα αμοιβαίας πληροφόρησης σχετικά με τις πολιτικές απασχόλησης

Το MISEP ιδρύθηκε το 1982 και αποτελείται από κυβερνητικούς εμπειρογνώμονες - αποσκοπεί στη συγκέντρωση, σύνθεση, μετάφραση και διάδοση των πληροφοριών που υπάρχουν στα Κράτη μέλη σχετικά με τις πολιτικές απασχόλησης, παρέχοντας έτσι βοήθεια στα υπεύθυνα για τα μέτρα απασχόλησης Υπουργεία των Κρατών μελών στην καθημερινή λήψη αποφάσεων. Το MISEP δημοσιεύει το δελτίο του Παρατηρητηρίου Απασχόλησης σχετικά με τις πολιτικές (*"Policies"*).

***SYSDM** - Ευρωπαϊκό σύστημα τεκμηρίωσης σχετικά με την απασχόληση

Το SYSDM ιδρύθηκε το 1990 και αποσκοπεί στη συλλογή, ανάλυση, σύνθεση και διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις μελέτες, εκθέσεις, τα έγγραφα κτλ. που είναι διαθέσιμα στα Κράτη μέλη σχετικά με τις τάσεις της απασχόλησης. Περιλαμβάνει ένα δίκτυο ανεξάρτητων εθνικών εμπειρογνομόνων, μια μονάδα ανάλυσης και ένα τμήμα ενημέρωσης, και δημοσιεύει τη σειρά του Παρατηρητηρίου σχετικά με τις τάσεις (*"Trends"*).

***NEC - Δίκτυο συντονιστών απασχόλησης**

Το δίκτυο NEC αποτελείται από ανώτερους υπαλλήλους των διοικητικών υπηρεσιών απασχόλησης των Κρατών μελών και δημιουργήθηκε το 1989 προκειμένου να προωθήσει τη συζήτηση και το διάλογο σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο σχετικά με ορισμένα θέματα απασχόλησης, τα οποία επιλέγονται από την Επιτροπή σε συνεννόηση με τα Κράτη μέλη και τους Κοινωνικούς Εταίρους (το 1991 το θέμα ήταν η απασχόληση στον τομέα της υφαντουργίας). Τα αποτελέσματα των παραπάνω μελετών δημοσιεύονται επίσης στο έντυπο *"Research"*.

***Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη**

Το δελτίο "Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη", νέα προσθήκη στο Παρατηρητήριο Απασχόλησης, περιλαμβάνει τακτική ανασκόπηση της κατάστασης της απασχόλησης στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Αποσκοπεί στην παρουσίαση πρόσφατων στοιχείων σχετικά με την αγορά εργασίας και τις κοινωνικές συνθήκες και περιλαμβάνει τους τελευταίους στατιστικούς δείκτες όσον αφορά την αγορά εργασίας, καθώς και αναλύσεις σχετικά με τις εξελίξεις της απασχόλησης στις έξι χώρες τις οποίες καλύπτει προς το παρόν: Βουλγαρία, Δημοκρατία της Τσεχίας, Σλοβακία, Ουγγαρία, Πολωνία και Ρουμανία.

***ERGO**

Κοινοτικό πρόγραμμα δράσης υπέρ των μακροχρόνια ανέργων

Το Πρόγραμμα ERGO αποσκοπεί στη διοργάνωση διαλόγου, συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ εταίρων σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και κοινοτικό επίπεδο προκειμένου να εντοπιστούν αποτελεσματικά μέτρα για την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας και του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας γενικά. Υπάρχουν δύο διοικητικά όργανα, ένα υπεύθυνο για δράση, όπως η μερική χρηματοδότηση δοκιμαστικών σχεδίων που εισάγουν καινοτομίες και το άλλο για την αξιολόγησή τους. Για τη φάση II (1993-1996) διατίθεται ετήσιος προϋπολογισμός 1 εκατ. ECU.

***SPEC**

Πρόγραμμα υποστήριξης για τη δημιουργία απασχόλησης

Το πρόγραμμα SPEC αποσκοπεί στην παροχή τεχνικής και οικονομικής υποστήριξης σε σχέδια καινοτόμου χαρακτήρα για τη δημιουργία απασχόλησης σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, με στόχο την εξομάλυνση των διαρθρωτικών αλλαγών στην αγορά εργασίας, ιδίως σε σχέση με την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς. Προτεραιότητα δίνεται επίσης στις περιοχές που αντιμετωπίζουν προβλήματα απασχόλησης και έχουν προτεραιότητα στο πλαίσιο των στόχων 1, 2 και 5β των Διαρθρωτικών Ταμείων και στις παραμεθόριες περιοχές όπου τα σχέδια απαιτούν διασυννοριακή συνεργασία. Η χρηματοδότηση εγκρίνεται ανά τριετία. Ο προϋπολογισμός του προγράμματος για το 1993 είναι 1,2 εκατ. ECU.

***LEDA**

Πρόγραμμα δράσης για την τοπική ανάπτυξη της απασχόλησης

Το εν λόγω πρόγραμμα δράσης και έρευνας, το οποίο βρίσκεται σήμερα στην τρίτη φάση του (1993-96), ξεκίνησε το 1986, προκειμένου να εντοπίσει επιτυχείς στρατηγικές στην καταπολέμηση της ανεργίας μέσω της εκμετάλλευσης του τοπικού δυναμικού ανάπτυξης, να διαδώσει τις πληροφορίες αυτές στο σύνολο της Κοινότητας και να προσφέρει υποστήριξη με τη μορφή συμβουλών και τεχνικής βοήθειας. Στην ανάπτυξη αυτού του προγράμματος συμβάλλουν τόσο κοινοτικοί εμπειρογνώμονες όσο και τοπικοί φορείς. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του LEDA είναι 2 εκατ. ECU.

***Ένταξη ή επανένταξη παραβατών**

Το 1993 χορηγήθηκαν 1,5 εκατ. ECU για την υποστήριξη ενεργειών ανάπτυξης σχετικά με την ένταξη ή επανένταξη παραβατών στην αγορά εργασίας. Η έρευνα, η ανάπτυξη και αξιολόγηση πολιτικών και πρακτικών στα Κράτη μέλη αποσκοπούν στην βελτίωση των υφιστάμενων τρόπων προσέγγισης, στην καλύτερη κατανόηση του προβλήματος και στη μεγαλύτερη προβολή του θέματος. Θα παρασχεθεί ενθάρρυνση και χρηματοδότηση στις κυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις που φέρουν σε πέρας αυτό το έργο.

***EURES**

Ευρωπαϊκές υπηρεσίες απασχόλησης

Τη νομική βάση για το σχέδιο EURES παρέχει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68, ο οποίος στηρίζεται στα άρθρα 48 και 49 της Συνθήκης της Ρώμης. Ο κανονισμός αυτός τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2434/921 του Ιουλίου 1992.

Το σχέδιο EURES (EURopean Employment Services) είναι αποτέλεσμα στενής συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΓΔ V Απασχόληση) και των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης των Κρατών μελών. Το σχέδιο επιδιώκει να παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις κενές θέσεις εργασίας, τις αιτήσεις για αναζήτηση εργασίας και γενικές πληροφορίες σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης και απασχόλησης και την αγορά εργασίας, ώστε να βοηθήσει τα άτομα που αναζητούν εργασία σε κάποιο άλλο Κράτος μέλος και τους εργοδότες που επιθυμούν να προσλάβουν υπαλλήλους σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση σ' αυτές τις πληροφορίες υπάρχει ήδη ένα δίκτυο 100 "Ευρωσυμβούλων" που καλύπτει το σύνολο της Κοινότητας, ενώ άλλοι 120 Ευρωσύμβουλοι θα λάβουν την κατάλληλη κατάρτιση το 1993. Ως το Σεπτέμβριο του 1993 οι Ευρωσύμβουλοι θα συνδεθούν μεταξύ τους με σύστημα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και θα έχουν πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων. Η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις κενές θέσεις εργασίας με τη χρησιμοποίηση ηλεκτρονικού υπολογιστή θα γίνει πραγματικότητα τον Απρίλιο του 1994.

Ίσες ευκαιρίες

***Τρίτο πρόγραμμα για ίσες ευκαιρίες**

Το Τρίτο μεσοπρόθεσμο Κοινοτικό Πρόγραμμα Δράσης για ίσες ευκαιρίες μεταξύ ανδρών και γυναικών (1991-95) έχει ως στόχο τη δημιουργία των συνθηκών οι οποίες θα επιτρέψουν στις γυναίκες να συμμετάσχουν πλήρως στην αγορά εργασίας και να μεγιστοποιήσουν τη συμβολή τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή. Το πρόγραμμα έχει τρεις βασικούς στόχους: να βελτιώσει την εφαρμογή των υφιστάμενων νομοθετικών διατάξεων, να προωθήσει την εφαρμογή των υφιστάμενων νομοθετικών διατάξεων, να προωθήσει την ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας και να βελτιώσει τη θέση των γυναικών στην κοινωνία. Τα κράτη μέλη καλούνται να επιτύχουν στους ακόλουθους στόχους: να αυξήσουν το βαθμό ευαισθητοποίησης όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το νόμο, να θεσπίσουν ειδικά μέτρα για ίσες ευκαιρίες μεταξύ ανδρών και γυναικών και να προωθήσουν την επιχειρηματική δράση των γυναικών και τις τοπικές πρωτοβουλίες για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης (LEI), να βελτιώσουν την ποιότητα της γυναικείας απασχόλησης μεγιστοποιώντας το δυναμικό των γυναικών, να μειώσουν τα εμπόδια που περιορίζουν την πρόσβαση και τη συμμετοχή των γυναικών στην απασχόληση επιτυγχάνοντας τον συνδυασμό των επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων ανδρών και γυναικών, να αναπτύξουν προγράμματα που εισάγουν καινοτομίες τα οποία θα παρουσιάζουν πλήρη και ρεαλιστική εικόνα των γυναικών στην κοινωνία, να ενθαρρύνουν τη λήψη μέτρων που θα αποσκοπούν στην προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στη δημόσια, οικονομική και κοινωνική ζωή.

***LEI - Τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης για τις γυναίκες**

Οι LEI ξεκίνησαν το 1984 και παρέχουν οικονομική ενίσχυση για την ανάληψη εκ μέρους των γυναικών πρωτοβουλιών όπως συνεταιρισμοί και ΜΜΕ που δημιουργούν τουλάχιστον δύο θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης για γυναίκες. Πέρα από αυτές τις ενισχύσεις, παρέχεται ενημέρωση και καθοδήγηση σε συνεργασία με τοπικά και εθνικά ιδρύματα, ενώσεις γυναικών, εμπορικά επιμελητήρια και τοπικές και περιφερειακές υπηρεσίες ανάπτυξης. Έχει συσταθεί ένα ευρωπαϊκό δίκτυο για την υποστήριξη των πρωτοβουλιών για γυναίκες στον τομέα της απασχόλησης.

***IRIS**

Ευρωπαϊκό δίκτυο προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης για τις γυναίκες

Με ένα γραφείο συντονισμού στις Βρυξέλλες και ένα δίκτυο άνω των 450 σχεδίων στο σύνολο της Κοινότητας, το IRIS αποτελεί δίκτυο εμπειρών καινοτόμου χαρακτήρα στον τομέα της επαγγελματικής

κατάρτισης για τις γυναίκες προκειμένου να διευκολύνει την πρόσβαση των γυναικών σε θέσεις εργασίας του αύριο ή σε τομείς όπου οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται.

Υπάρχουν άλλα έξι δίκτυα που αποτελούνται από αντιπροσώπους ή/και εμπειρογνώμονες των Κρατών μελών:

***Δίκτυο για την εφαρμογή των οδηγιών περί ισότητας**

Εντοπίζει συγκεκριμένα προβλήματα όπως το βάρος της απόδειξης, η έμμεση διάκριση, η έννοια της ίσης αξίας κτλ. Προετοιμάζει επίσης μια νομική εγκυκλοπαίδεια η οποία συγκεντρώνει εθνική και κοινοτική νομολογία και νόμους που αφορούν τις ίσες ευκαιρίες μεταξύ ανδρών και γυναικών.

***Δίκτυο για τη θέση των γυναικών στην αγορά εργασίας**

Αποσκοπεί στην ανάλυση των εμποδίων, προβλημάτων και προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο χώρο της απασχόλησης. Το Τρίτο Πρόγραμμα Δράσης για τις ευκαιρίες έχει εντοπίσει τρεις κύριους τομείς έρευνας: τη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας - την αξία της γυναικείας απασχόλησης και γενικά την ποιότητα της γυναικείας απασχόλησης - τον εντοπισμό των εμποδίων για την ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας και ιδίως το διαχωρισμό μεταξύ εργασίας και οικογενειακής ζωής.

***Δίκτυο για τις γυναίκες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων**

Αποσκοπεί στο να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των γυναικών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα και αποτελεί ένα από τα δύο "σκέλη" της ενέργειας για τη βελτίωση της θέσης των γυναικών στην κοινωνία.

***Διοικητική επιτροπή για ίσες ευκαιρίες στη ραδιοφωνία τηλεόραση**

Από το 1986 η επιτροπή εργάζεται για την προώθηση της γυναικείας απασχόλησης στη ραδιοφωνία και τηλεόραση στο σύνολο της Κοινότητας λόγω της επίδρασης που ασκεί η βιομηχανία των μέσων μαζικής ενημέρωσης στην κοινή γνώμη.

***Δίκτυο για την παιδική μέριμνα και άλλα μέτρα που αποσκοπούν στο συνδυασμό των επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων**

Υπεύθυνο για τη συγκέντρωση και αξιολόγηση πληροφοριών σχετικά με τις υπηρεσίες παιδικής μέριμνας και για την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τη σημασία της παιδικής μέριμνας και των άλλων μέτρων που αποσκοπούν στο συνδυασμό επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων.

***Ομάδα εργασίας για ίσες ευκαιρίες στο σχολείο**

Η εν λόγω ομάδα εργασίας έχει διάφορους στόχους, μεταξύ των οποίων την αύξηση του φάσματος επαγγελματικών επιλογών για αγόρια και κορίτσια στο σχολείο και την κατάργηση των στερεοτύπων που απαντούν στο εκπαιδευτικό υλικό.

Κοινωνική ασφάλιση, κοινωνική προστασία και συνθήκες διαβίωσης

Προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής δράσης

***MISSOC**

Σύστημα αμοιβαίας ενημέρωσης για την κοινωνική προστασία στα Κράτη μέλη της Κοινότητας.

Το δίκτυο MISSOC που αφορά την κοινωνική προστασία στην Κοινότητα δημιουργήθηκε το 1990 για να προωθήσει τις ανταλλαγές πληροφοριών όσον αφορά τα συστήματα και τις πολιτικές της κοινωνικής προστασίας στα Κράτη μέλη. Αποτελείται από κυβερνητικούς εμπειρογνώμονες που καταρτίζουν σε τακτικά χρονικά διαστήματα πίνακες στατιστικών στοιχείων συνοδευόμενους από ετήσια ανάλυση των τάσεων και εξελίξεων στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης.

***POVERTY III**

Μεσοπρόθεσμο κοινοτικό πρόγραμμα δράσης που αφορά την κοινωνική και οικονομική ένταξη των κοινωνικά και οικονομικά λιγότερο ευνοημένων ομάδων

Το πρόγραμμα Poverty (Φτώχεια) III (1989-94) αποσκοπεί στην κατάρτιση δοκιμαστικών σχεδίων που θα περιλαμβάνουν προληπτικά και διορθωτικά μέτρα για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ευρώπη. Παρέχεται χρηματοδότηση σε τέτοια σχέδια, σε μέτρα καινοτόμου χαρακτήρα που επιδιώκουν την εξεύρεση πρωτότυπων μεθόδων ενίσχυσης και σε μελέτες και έρευνες σχετικά με τις διαδικασίες περιθωριοποίησης. Οι πληροφορίες διαδίδονται μέσω μηνιαίων ενημερωτικών επιστολών, ενός περιοδικού ("Magazine") και μιας ετήσιας έκθεσης καθώς και ενός καταλόγου των σχεδίων. Το πρόγραμμα διαχειρίζεται η ΓΔ V με τη βοήθεια μιας κεντρικής μονάδας διαχείρισης και οργάνωσης, ενός δικτύου αποτελούμενου από εννέα μονάδες έρευνας και ανάπτυξης οι οποίες καλύπτουν όλα τα κράτη μέλη και μιας συμβουλευτικής επιτροπής που αποτελείται από αντιπροσώπους των εθνικών κυβερνήσεων.

***Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των εθνικών πολιτικών για την οικογένεια**

Το Παρατηρητήριο ιδρύθηκε το 1989 και αποτελείται από 12 ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, ο καθένας από τους οποίους ειδικεύεται σε έναν συγκεκριμένο τομέα (π.χ. κοινωνιολογία, δίκαιο κλπ.) και οι οποίοι, βάσει των πληροφοριών που συγκεντρώνονται, υποβάλλουν εθνικές εκθέσεις για τις εξελίξεις στην οικογενειακή πολιτική. Με βάση αυτές τις εκθέσεις συντάσσεται ετήσια έκθεση όπου παρουσιάζεται η ανάλυση των τάσεων και των εξελίξεων. Καταρτίζονται επίσης συγκριτικοί πίνακες και συγκεκριμένα θέματα.

***Παρατηρητήριο για τις εθνικές πολιτικές καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού**

Το Παρατηρητήριο ιδρύθηκε το 1990 και είναι επιφορτισμένο με τη μελέτη των προσπαθειών των δημόσιων αρχών σε κάθε Κράτος μέλος για την καταπολέμηση του αποκλεισμού: των προσπαθειών που καταβάλλουν οι ίδιες και των καθηκόντων τα οποία αναθέτουν σε μη κυβερνητικά ιδρύματα. Υποβάλλει ετήσια έκθεση, η οποία συντάσσεται από τα μέλη του Παρατηρητηρίου (ένας ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας από κάθε Κράτος μέλος), στην οποία συγκεντρώνονται, αναλύονται και παρουσιάζονται ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες για τον κοινωνικό αποκλεισμό. Στην έκθεση του 1991 εξετάστηκαν τομεακές πολιτικές (υγεία,

συνθήκες διαβίωσης, επαγγελματική κατάρτιση, εκπαίδευση, απασχόληση κλπ.) και γενικές πολιτικές που εφαρμόζονται στον τομέα του κοινωνικού αποκλεισμού.

Παρατηρητήριο για τους ηλικιωμένους

Το Παρατηρητήριο ιδρύθηκε το 1991 για να αναλύει τον αντίκτυπο των κοινωνικών και οικονομικών πολιτικών στους ηλικιωμένους στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και η δράση του επικεντρώνεται σε τέσσερις κυρίως τομείς: επίπεδο διαβίωσης και τρόπος ζωής, απασχόληση και αγορά εργασίας, υγεία και κοινωνική μέριμνα και κοινωνική ένταξη των ηλικιωμένων σε τυπικές και άτυπες δομές. Το Παρατηρητήριο περιλαμβάνει ένα δίκτυο 12 επιστημόνων (ένας από κάθε Κράτος μέλος), οι οποίοι συγκεντρώνουν και αναλύουν τα υπάρχοντα εθνικά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των επίσημων στατιστικών στοιχείων, των εγγράφων πολιτικής, της νομοθεσίας και των κοινοβουλευτικών εκθέσεων, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές τις οποίες όρισε η ομάδα συντονισμού. Η τελευταία είναι υπεύθυνη στη συνέχεια για τη σύνθεση των πληροφοριών που παρέχονται στις εθνικές εκθέσεις και για την κατάρτιση μιας γενικής επισκόπησης. Η πρώτη έκθεση συντάχθηκε τον Ιούνιο του 1991 και την ακολούθησαν άλλες δύο κατά τη διάρκεια του 1992.

***Κοινοτικές ενέργειες για τους ηλικιωμένους**

Το τριετές αυτό πρόγραμμα δράσης (1991-93) προτείνει την υιοθέτηση μέτρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, προκειμένου να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση και να ενταθούν οι προσπάθειες σε εθνικό επίπεδο υπέρ των ηλικιωμένων. Δεν προτείνεται η θέσπιση νομοθεσίας, αλλά ενθαρρύνονται οι ανταλλαγές πληροφοριών. Το πρόγραμμα διαθέτει προϋπολογισμό 13 εκατ. ECU που κατανέμονται στα τρία χρόνια με αποκορύφωμα το 1993, το Ευρωπαϊκό Έτος Ηλικιωμένων και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών. Έχουν διεξαχθεί μελέτες και αναλύσεις σχετικά με το ζήτημα της γήρανσης και των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεών της και έχουν αναληφθεί εκστρατείες αύξησης της ευαισθητοποίησης. Κατά την εφαρμογή του προγράμματος η Επιτροπή επικουρείται από τρία ειδικά όργανα: τη συμβουλευτική επιτροπή, η οποία εκπροσωπεί τα κράτη μέλη, το Παρατηρητήριο για τους ηλικιωμένους και την ομάδα σύνδεσης η οποία περιλαμβάνει τις ευρωπαϊκές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις EURAG, Eurolink Age, FERPA και FIAP.

Ελεύθερη κυκλοφορία και μεταναστευτική πολιτική

Διατίθεται προϋπολογισμός 7 εκατ. ECU για την προώθηση της ένταξης των μεταναστών. Χρηματοδοτούνται περίπου 400 σχέδια τα οποία υπέβαλαν ΜΚΟ (π.χ. κατασκευή κέντρων υποδοχής και κατοικιών για τους μετανάστες, παροχή κοινωνικών υπηρεσιών από ειδικούς, χρηματοδότηση αντιρατσιστικών δραστηριοτήτων).

*RIMET - Δίκτυο ενημέρωσης σχετικά με τη μετανάστευση από τρίτα κράτη

Βασικές πληροφορίες αναγκαίες για τη στενότερη συνεργασία όσον αφορά την πολιτική μετανάστευσης των επιμέρους Κρατών μελών συγκεντρώνονται μέσω ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, οι οποίοι συντάσσουν

εκθέσεις δύο φορές το χρόνο σχετικά με τις νέες τάσεις και προσπάθειες στην πολιτική των Κρατών μελών σε σχέση με τη μετανάστευση και την ενσωμάτωση υπηκόων τρίτων χωρών.

***Δίκτυο για την ελεύθερη κυκλοφορία**

Παρακολουθεί τα θέματα που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα των εργαζομένων στην Κοινότητα - τα μέλη αυτού του δικτύου (ένας εθνικός εμπειρογνώμονας για κάθε Κράτος μέλος) καταρτίζουν έκθεση και συνεδριάζουν κάθε χρόνο. Σκοπός αυτών των εκθέσεων είναι να βοηθηθεί η Επιτροπή στο έργο της όσον αφορά την παρακολούθηση της μεταφοράς και της εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας, τόσο στα εθνικά δικαστήρια, όσο και, κυρίως, από τις τοπικές, περιφερειακές ή εθνικές αρχές. Μπορεί να ζητηθεί από τους εμπειρογνώμονες να παράσχουν πληροφορίες για ειδικά θέματα οπότε η Επιτροπή τις χρειάζεται επείγοντως (αίτημα η ερώτηση στο Κοινοβούλιο).

*ELAINE - Ευρωπαϊκό δίκτυο ενημέρωσης των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης για τις εθνικές μειονότητες. Επειδή η πρώτη επαφή που έχουν οι μετανάστες συνήθως με ένα κράτος υποδοχής δεν είναι η κεντρική κυβέρνηση αλλά οι τοπικές αρχές, το εν λόγω δίκτυο θεσπίζει τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης που έρχονται σε επαφή με μετανάστες σε πρακτικά επίπεδα. Η Επιτροπή παρέχει έναν πυρήνα χρηματοδότησης 250.000 ECU, που συμπληρώνεται από τις ενδιαφερόμενες πόλεις των κρατών μελών.

Κοινωνική ασφάλιση των διακινούμενων εργαζομένων

***Σύνοψη των κοινοτικών διατάξεων για την κοινωνική ασφάλιση**

Ενημερώνεται και εκδίδεται από την αρμόδια μονάδα κάθε 2 ή 3 χρόνια. Αποστέλλεται σε συγκεκριμένους αντιπροσώπους ορισμένων επιτροπών και διατίθεται προς πώληση στο ευρύ κοινό. Παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με κανονισμούς, νομολογία κλπ.

Μέτρα υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες

***HELIOS II**

Άτομα με ειδικές ανάγκες στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα τα οποία ζουν ανεξάρτητα σε μια ανοιχτή κοινωνία.

Το δεύτερο πρόγραμμα HELIOS (1992-1996) υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες έχει ως στόχο να συνεχίσει, να επεκτείνεται και να διευρύνει τις δραστηριότητες του πρώτου προγράμματος: ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών, διοργάνωση συνεδρίων και σεμιναρίων, συγκρότηση ομάδων εργασίας, διοργάνωση εκπαιδευτικών επισκέψεων και κύκλων επαγγελματικής κατάρτισης, παροχή πρακτικών πληροφοριών σχετικά με τα τεχνικά βοηθήματα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες που χρησιμοποιούν την ηλεκτρονική βάση δεδομένων HANDYNET, υποστήριξη για τη συμμετοχή ατόμων με ειδικές ανάγκες σε κοινοτικά προγράμματα και πρωτοβουλίες, όσον αφορά την επαγγελματική κατάρτιση τις νέες τεχνολογίες, την κινητικότητα και τις ανταλλαγές νέων. Το πρόγραμμα καλύπτει τη λειτουργική αποκατάσταση, την ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα, την επαγγελματική αποκατάσταση, την οικονομική και κοινωνική ένταξη και τον αυτόνομο τρόπο ζωής. Σ' αυτό το πρόγραμμα συμμετέχουν όχι μόνο άτομα με ειδικές ανάγκες και οργανώσεις τους, αλλά και δημόσιες αρχές, οι κοινωνικοί εταίροι και το ευρύ κοινό γενικά.

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο***EUROFORM****Κοινοτική πρωτοβουλία για τις νέες επαγγελματικές ειδικεύσεις, τις νέες ικανότητες και τις νέες ευκαιρίες απασχόλησης**

Κύριος στόχος της πρωτοβουλίας EUROFORM είναι να υποστηρίξει διακρατικές εταιρικές σχέσεις στους τομείς της επαγγελματικής κατάρτισης και της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που τίθενται με την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς και τις τεχνικές αλλαγές. Η εν λόγω πρωτοβουλία ενθαρρύνει τη σύγκλιση των επαγγελματικών προσόντων στην Κοινότητα, καθώς και την επαγγελματική και γεωγραφική κινητικότητα των εργαζομένων. Δικαιούνται μερική χρηματοδότηση οι περιπτώσεις διακρατικής εταιρικής σχέσεων μεταξύ διοικητικών υπηρεσιών ή δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, υπεύθυνων για την επαγγελματική κατάρτιση και προώθηση της απασχόλησης και καινοπραξιών που αποσκοπούν στην προετοιμασία, τον προγραμματισμό και την εφαρμογή μέτρων επαγγελματικής κατάρτισης και απασχόλησης σε περιφερειακό, τοπικό, τομεακό ή τεχνολογικό επίπεδο. Η συνολική συνδρομή των διαρθρωτικών ταμείων κατά την περίοδο 1990-93 εκτιμάται σε 302 εκατ. ECU.

NOW*Νέες ευκαιρίες για τις γυναίκες**

Με την κοινοτική αυτή πρωτοβουλία χρηματοδοτούνται προγράμματα διακρατικής δράσης στους τομείς της επαγγελματικής κατάρτισης και προώθησης της απασχόλησης των γυναικών. Επιλέξιμα είναι τα ακόλουθα μέτρα: επαγγελματική κατάρτιση και οικονομική ενίσχυση για γυναίκες που ιδρύουν μικρές επιχειρήσεις και συνεταιρισμούς - παροχή συμβουλών και καθοδήγησης για γυναίκες που επιστρέφουν στην αγορά εργασίας ύστερα από μακροχρόνια ανεργία ή κάποια διακοπή στη σταδιοδρομία τους, επαγγελματική κατάρτιση και προαγωγή της απασχόλησης - συμπληρωματικά μέτρα για την ανάπτυξη υπηρεσιών παιδικής μέριμνας και τεχνική βοήθεια που αποσκοπεί στο να αυξήσει την αποτελεσματικότητα άλλων ενεργειών. Η συνδρομή των διαρθρωτικών ταμείων, μεγαλύτερη συμμετοχή στην οποία έχει το ΕΚΤ, για την περίοδο 1990-93 εκτιμάται σε 153 εκατ. ECU.

***Horizon**

Κοινοτική πρωτοβουλία σχετικά με τα άτομα με ειδικές ανάγκες και ορισμένες μειονεκτούσες ομάδες.

Η εν λόγω πρωτοβουλία χορηγεί ενισχύσεις για τη βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην αγορά εργασίας και της ανταγωνιστικότητας των ατόμων με ειδικές ανάγκες, και για την επίτευξη καλύτερης κατανόησης των προβλημάτων της μακροχρόνιας ανεργίας και της επιδείνωσης της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης ορισμένων πληθυσμιακών ομάδων. Τα κύρια επιλέξιμα μέτρα είναι: διακρατικές ενέργειες που περιλαμβάνουν ανταλλαγές προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, εκπαιδευτών ή εκπαιδευομένων - δοκιμαστικά σχέδια που περιλαμβάνουν την παροχή συμβουλών και καθοδήγησης, επαγγελματικής κατάρτισης, την ανταλλαγή ατόμων που εργάζονται για την κοινωνική ένταξη των λιγότερο ευνοημένων ατόμων, μέτρα για την αντιμετώπιση των γλωσσικών προβλημάτων, ενισχύσεις για την πρόσληψη και τη δημιουργία

θέσεων απασχόλησης και τη δημιουργία “κέντρων διέλευσης” με πολλαπλή και συλλογική χρήση από άτομα που είναι υποχρεωμένα να προσαρμοστούν γρήγορα σε εντελώς νέες κοινωνικοοικονομικές καταστάσεις. Η συνολική συνδρομή των διαρθρωτικών ταμείων κατά την περίοδο 1990-93 εκτιμάται σε 305 εκατ. ECU.

Υγεία και ασφάλεια

Δημόσια υγεία

***Η Ευρώπη κατά του καρκίνου**

Το δεύτερο αυτό πρόγραμμα δράσης (1990-94), το οποίο αποσκοπεί στη συγκέντρωση πληροφοριών σχετικά με τις αιτίες που προκαλούν τον καρκίνο και με τις πιθανές μεθόδους πρόληψης και θεραπείας, περιλαμβάνει 40 ενέργειες οι οποίες βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στις ενέργειες του αρχικού προγράμματος και αφορούν 4 τομείς: πρόληψη, ενημέρωση και αγωγή υγείας, κατάρτιση νοσηλευτικού προσωπικού και έρευνα. Όσον αφορά την πρόληψη του καρκίνου, παράλληλα με τη συνέχιση της νομοθετικής δράσης, η στρατηγική που υιοθετήθηκε αποσκοπεί στο να υποστηρίξει και να εφαρμόσει μέτρα ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται από την Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των Κρατών μελών και με τη βοήθεια μιας συμβουλευτικής επιτροπής. Η κοινοτική συνδρομή ανέρχεται σε 50 εκατ. ECU.

***Η Ευρώπη κατά του AIDS**

Σε συνέχεια της απόφασης του Συμβουλίου που εγκρίθηκε το 1991, αναλήφθηκε το πρόγραμμα δράσης “Η Ευρώπη κατά του AIDS” για την περίοδο 1991-1993 με τη βοήθεια μιας συμβουλευτικής επιτροπής περιλαμβάνουν την εξέταση σχεδίων και μέτρων που συνεπάγονται συγχρηματοδότηση από δημόσια κονδύλια και το συντονισμό σε εθνικό επίπεδο σχεδίων τα οποία χρηματοδοτούνται εν μέρει από ΜΚΟ. Το πρόγραμμα εστιάζεται σε τέσσερα κυρίως θέματα στον τομέα της πρόληψης του AIDS: προώθηση της ενημέρωσης, αγωγή υγείας, έρευνα και διεθνής συνεργασία. Η συνδρομή της Κοινότητας για το 1992 ήταν 2,5 εκατ. ECU και για το 1993 είναι 8,3 εκατ. ECU.

***Ευρωπαϊκό σχέδιο για την καταπολέμηση των ναρκωτικών**

Στόχος: παρακολούθηση των ενεργειών που διεξάγονται σε κοινοτικό επίπεδο προκειμένου να μειωθεί η ζήτηση των ναρκωτικών, με τον εντοπισμό των πλέον επειγόντων μέτρων και την επιλογή των πλέον κατάλληλων πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται από τα Κράτη μέλη.

Επελέγησαν για την περίοδο 1992-93 πέντε τομείς προτεραιότητας και συνοδευτικές ενέργειες: πρωτογενής και δευτερογενής πρόληψη και αποκατάσταση (υποστήριξη δοκιμαστικών σχεδίων στο πλαίσιο τοπικών πρωτοβουλιών, μελέτες και προώθηση τύπων θεραπείας και αποκατάστασης) - ενημέρωση (ανάλυση διαφημιστικών εκστρατειών, ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών όσον αφορά την ενημέρωση του ευρέος κοινού, προώθηση διαφόρων μεθόδων ενημέρωσης των τοξικομανών, αξιολόγηση του επιπέδου γνώσεων

και ευαισθητοποίησης του ευρέος κοινού και του κοινού - στόχου - παιδεία (ανταλλαγές πληροφοριών και εμπειριών και δοκιμαστικών σχεδίων για την προώθηση της αγωγής υγείας των νέων στα σχολεία, στην Κοινότητα και στην οικογένεια) - επαγγελματική κατάρτιση και ορθές πρακτικές - έρευνα και συντονισμός (συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων, εντοπισμός των προβλημάτων ανάλυσης, συντονισμός με άλλες ενέργειες και πολιτικές που αφορούν θέματα σχετικά με τα ναρκωτικά).

Ασφάλεια στο χώρο εργασίας

***Τρίτο Πρόγραμμα δράσης σχετικά με την ασφάλεια, την υγιεινή και την υγεία στο χώρο εργασίας**

Συνεχίζοντας τα προγράμματά της, τα οποία αναλήφθηκαν το 1978 και το 1984, βάσει των άρθρων 117 και 118 της Συνθήκης ΕΟΚ σχετικά με την κοινωνική πολιτική και του άρθρου 118Α της Ενιαίας Πράξης σχετικά με τη βελτίωση της υγείας και ασφάλειας στο χώρο εργασίας, Η Επιτροπή θέσπισε Τρίτο Πρόγραμμα το 1988. Το Πρόγραμμα επικεντρώνεται κυρίως σε 5 θέματα: ασφάλεια και εργονομία στο χώρο εργασίας (συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας σε τομείς υψηλού κινδύνου όπως είναι η γεωργία, οι κατασκευές και οι εργασίες στη θάλασσα), υγεία και υγιεινή στο χώρο εργασίας, ενημέρωση και επαγγελματική κατάρτιση, πρωτοβουλίες που απευθύνονται ειδικά με μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κοινωνικός διάλογος. Αυτοί οι τομείς αποτελούσαν επίσης το πεδίο δράσης τους Ευρωπαϊκού Έτους Ασφάλειας, Υγιεινής και Προστασίας της Υγείας στο χώρο εργασίας, το 1992, στο πλαίσιο του οποίου υποστηρίχθηκε μια σειρά σχεδίων που αποσκοπούσαν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης του ευρέος κοινού και του ενεργού πληθυσμού όσον αφορά τα μέτρα που λαμβάνονται από την Κοινότητα.